

© Совет на Европа/ Европски суд за човекови права, 2012. Овој превод е изработен со поддршка на Human Rights Trust Fund на Советот на Европа ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Преводот не е обврзувачки за Судот. За понатамошни информации видете ја целосната назнака за авторски права на крајот на овој документ.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

## **Информативна белешка за судската пракса на Судот бр. 131 јуни 2010**

---

### ***Schalk and Kopf v. Austria - 30141/04***

Пресуда 24.6.2010 [Секција I]

#### **Член 14**

##### **Дискриминација**

Неможност на истополова двојка да стапи во брак: *нема повреда*

#### **Член 8**

##### **Член 8-1**

##### **Почитување за семејниот живот**

Истополова двојка со заеднички дом, која живее во стабилна врска претставува „семеен живот“: *се применува Член 8*

#### **Член 12**

##### **Брак**

Неможност на истополови двојки да стапат во брак: *нема повреда*

**Факти** – Во 2002 апликантите, истополова двојка, побарале од надлежните власти дозвола да стапат во брак. Согласно домашното право, брак може да се склучи само меѓу лица од спротивен пол, па барањето на апликантите е, поради тоа, отфрлено. По нивната последователна уставна тужба, Уставниот суд сметал дека ниту австрискиот Устав, ниту Европската конвенција бараат концептот на брак, којшто е насочен кон можноста за родителство, да се прошири на врски од поинаков вид и дека заштитата на истополовите двојки согласно Конвенцијата не повлекува обврска да се смени законот за брак. На 1 јануари 2010 во Австрија стапи во сила Законот за регистрирани партнерства, стремејќи се да обезбеди за истополовите двојки формален

механизам за признавање и давање правно дејство на нивната врска. Иако Законот им ги дава на регистрираните партнери многу од истите права и обврски како кај брачните другари, остануваат некои разлики, особено што регистрираните партнери не можат да посвојат дете или да одат на третман на вештачка инсеминација.

*Право* – Член 12: Судот прво испитуваше дали правото за брак гарантирано на „мажите и жените“ според Конвенцијата може да се примени на ситуацијата на апликантите. Иако само шест од земјите – членки на Советот на Европа имаат дозволено истополови бракови, одредбата од Повелбата за фундаменталните права на Европската Унија којашто го гарантира правото на брак не споменува мажи и жени, дозволувајќи, така, заклучок дека правото на брак не смее во сите околности да се ограничи на брак меѓу две лица спротивни по пол. Оттука, не може да се заклучи дека Член 12 не важи за тужбата на апликантите. Истовремено, Повелбата ја препушта одлуката дали да се дозволат истополови бракови или не, да се регулира со националното право на земјите – членки. Судот подвлекува дека националните власти се во најдобра положба да ги проценат потребите на општеството во оваа сфера и да одговорат на нив, имајќи предвид дека бракот има длабоко вкоренети социјални и културни конотации што мошне се разликуваат од едно општество до друго. Како заклучок, Член 12 не наметнува обврска на тужената држава да им обезбеди на истополовите двојки пристап кон брак.

*Заклучок:* нема повреда (едногласно).

Член 14 во врска со Член 8: Имајќи ја предвид рапидната еволуција на општествениот став кон истополовите двојки во последнава деценија, би било неприродно Судот да го одржува гледиштето дека ваквите двојки не може да уживаат „семеен живот“. Оттука, тој заклучува дека врската на апликантите, истополова двојка која живее заедно, во стабилна врска, спаѓа во концептот на „семеен живот“, подеднакво како што спаѓа и врската на разнополова двојка во иста ситуација. Судот повеќе пати има изразено мислење дека различниот третман врз основа на сексуалната ориентација бара особено сериозни причини што би го оправдале. Мора да се претпостави дека и истополовите двојки се подеднакво способни како и разнополовите да стапат во стабилни, посветени врски; тие се, сходно на ова, во релевантно слична ситуација во поглед на потребата од законско признавање на нивната врска. Сепак, имајќи предвид дека Конвенцијата треба да се чита како целина, имајќи го предвид постигнатиот заклучок дека Член 12 не наметнува на државите обврска да им гарантираат на истополовите двојки пристап кон брак, Судот не можеше да го сподели гледиштето на апликантите, дека ваквата обврска може да се изведе од Член 14 во врска со Член 8. Она што останува да се испита е дали Државата требало да обезбеди за апликантите алтернативен начин на правно признавање на нивните партнерства уште пред 2010 година. И покрај растечката тенденција правно да се признаат истополовите партнерства, оваа област треба се' уште да се смета како сфера на права во еволуција, без воспоставен консензус, каде државите уживаат маргина на дискреција во проценката во однос на темпирањето на воведувањето на законодавните промени. Австриското право ја отсликува оваа еволуција; иако не се меѓу предводниците, австриските законодавци не може да се прекорат што не го вовеле и порано Законот за регистрирани партнерства. На крајот, фактот што Законот за регистриран партнерства има задржано некои суштествени разлики во споредба со бракот, во однос на родителските права, во голема мерка коренсподира со трендот во другите земји – членки што усвојуваа слично законодавство. Понатаму, бидејќи апликантите не наведуваат дека се директно засегнати од некои ограничувања во врска со родителските права, Судот не мораше детално да

ги испитува сите тие разлики поединечно, зашто тоа беше надвор од опфатот на предметот.

*Заклучок:* нема повреда (четири наспрема три гласа).

---

На овој линк може да се најдат [Case-Law Information Notes](#)

**© Совет на Европа/Европски суд за човекови права 2012**

Официјални јазици на Европскиот суд за човекови права се англискиот и францускиот. Овој превод е изработен со поддршка на Human Rights Trust Fund на Советот на Европа ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Преводот не е обврзувачки за Судот, ниту Судот презема било каква одговорност за неговиот квалитет. Преводот може да се префрли од HUDOC базата на податоци за судската пракса на Европскиот суд за човекови права (<http://hudoc.echr.coe.int>) или од други бази на податоци со кои Судот го споделил. Може да биде репродуциран за некомерцијални цели под услов да се наведе потполниот наслов на предметот заедно со горната назнака за авторски права и споменувањето на Human Rights Trust Fund. Ако постои намера да се употреби некој дел од овој превод за комерцијални цели, Ве молиме контактирајте ги [publishing@echr.coe.int](mailto:publishing@echr.coe.int).

**© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.**

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact [publishing@echr.coe.int](mailto:publishing@echr.coe.int).

**© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.**

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : [publishing@echr.coe.int](mailto:publishing@echr.coe.int).